

АНАЛИЗ НА ЧЕСТО ДОПУСКАНИ
ГРЕШКИ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛИ ПО ЗОП
ПРИ ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ
НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ,
ФИНАНСИРАНИ ПО ПРОГРАМА ЗА
РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Обект на настоящия анализ е представянето на обобщена информация на бъдещите кандидати за често допусканите грешки от възложители по ЗОП при подготовката и провеждането на обществените поръчки, финансирани по Програмата за развитие на селски райони. Целта на анализа е да даде допълнителна информация на кандидатите за подобряване качеството на проведените от тях обществени поръчки по бъдещите приеми по ПРСР.

Анализът има единствено информативен и препоръчителен характер с цел намаляване на срока за разглеждане на заявленията за подпомагане, чрез намаляване броя на забележките към проведените обществени поръчки.

ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ		
№	Описание	Пример
I. Често допускани грешки при подготовката на решението за откриване, обявлението и документацията за участие		
1.	Неясноти, неточности и несъответствия между обстоятелствата в обявлението и указанията към участниците.	<ul style="list-style-type: none"> - в обявлението за обществената поръчка не са включени някои изисквания към участниците, които, от друга страна, се съдържат в документацията за участие; - в обявлението за обществената поръчка, свързана със строителство, липсват мотиви относно невъзможността за разделяне на обособени позиции.
2.	Грешки допускани при определяне на прогнозната стойност на обществената поръчка.	<ul style="list-style-type: none"> - в прогнозната стойност на поръчката, свързана със строително монтажни работи, не е включена стойността на непредвидените разходи, одобрени съгласно договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Друг пропуск е установен, когато се включат непредвидените разходи в прогнозната стойност, но липсва информация каква е стойността определена като абсолютна сума или като процент от стойността на поръчката.
3.	Грешки свързани с изготвянето на техническата спецификация.	<p>Изготвената техническа спецификация не осигурява равен достъп на участниците до обществената поръчка:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заложи са конкретни модели, източници или специфичен процес, който характеризира продуктите или услугите, предлагани от конкретен потенциален изпълнител, търговска марка, патент, тип или конкретен произход или производство, което би довело до облагодетелстване или елиминиране на определени лица или някои продукти; - пропуск на възложителите при не

		<p>посочване на „или еквивалентно/и“. В случаите, когато предвид спецификата на предмета е обективно невъзможно да се спазят тези условия, след посочването на марката, източника, патента, процеса, производителя или типа задължително се добавят думите "или еквивалентно".</p>
<p>4.</p>	<p>Грешки при определяне на минимално ниво на заложените изисквания към качествата на участниците, чрез поставяне на критерии за подбор, съгласно чл. 59, ал. 1 от ЗОП.</p>	<p>- поставят се дискриминационни условия и изисквания, които необосновано ограничават участието на определени лица или необосновано дават предимство на други лица, като пример:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поставят се изисквания за сертификати, които не са съобразени с предмета на поръчката. - ограничителни изисквания спрямо чуждестранни участници; - условия или изисквания несъобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката: • в обявлението за обществената поръчка е записано, че участниците следва да докажат, че са изпълнили най-малко 2 обекта с предмет подобен на обекта на поръчката през предходните 3 години, а документа, който следва да представят е списък на договорите за строителство, изпълнени през последните 5 години. При обществени поръчки за строителство допустимият период за придобиване на опита е 5-годишен. Следователно критерият за подбор е формулиран в противоречие с правната норма, заложена в ЗОП, тъй като неправилно за допустим период е определен 3 години; • в обявлението за обществената поръчка е посочено, че участниците следва да разполагат с минимум бр. души за всяка една от последните три години. Изискването се доказва със справка от НАП за лицата, назначени по трудов договор. Поставеното изискване за персонала не е съобразено с чл. 15, ал. 2, т. 1 и ал. 3 от Закона за Камарата на строителите при регистрация на строители за съответната категория строежи. Освен това изискването не следва да е за доказване на наличието на бр. работници за всяка от предходните три години, а да се

		<p>докаже, че изпълнителят може да ги осигури при изпълнение на поръчката.</p> <p>- поставяне на изисквания, водещи до неравнопоставено, необективно и необосновано третиране на участници в обединения (трети лица и подизпълнители) спрямо индивидуални участници и други:</p> <ul style="list-style-type: none"> • залага се на изискване за реализиран оборот, който се отнася до един от участниците в обединението, а не към цялото обединение. По този начин се обезсмисля правото на лицата да обединяват усилията си, за да участват в процедурата за възлагане на обществена поръчка. Поставени са различни критерии за подбор към различните видове участници (обединенията и тези, които не са обединения), тъй като се изисква един от членовете на обединението, а не всички като цяло в обединението, да са реализирали специфичния оборот. - възложителят не е посочил точно конкретната категория и група строителство, за които участниците следва да имат издадено удостоверение за вписване в Централния професионален регистър на строителя съгласно изискванията на Закона за камарата на строителите.
5.	Грешки във връзка неспазване на разпоредбата чл. 59, ал. 3 от ЗОП, съгласно която възложителите нямат право да изискват от участниците други документи за доказване на съответствие с поставените критерии за подбор, освен посочените в закона.	
6.	Грешки при определяне на критерия за възлагане на обществената поръчка.	<p>- начинът за определяне на оценката по всеки показател, посочен в методиката за комплексната оценка, не дава възможност да се оцени нивото на изпълнение, предложено във всяка оферта, в съответствие с предмета на обществената поръчка и техническите спецификации;</p> <p>- начинът за определяне на оценката по всеки показател, посочен в методиката за комплексната оценка, не дава възможност да бъдат сравнени и оценени обективно техническите предложения в офертите;</p> <p>- начинът за определяне на оценката по всеки показател, посочен в методиката за</p>

		<p>комплексната оценка, не осигурява на кандидатите и участниците достатъчно информация за правилата, които ще се прилагат при определяне на оценката по всеки показател;</p> <ul style="list-style-type: none">- при критерий „оптимално съотношение качество/цена” се допускат неясни и субективни качествени показатели в методиката за оценка, създаващи риск от допускане на субективизъм при работата на комисията за оценка и класиране на участниците;- методиката за оценка не съдържа точни указания за съдържанието на предложението по всеки един от показателите, т.е. какво следва да предложат участниците, за да изпълнят изискванията на възложителя;- при използване на качествени показатели, които са количествено неопределими, не са определени максимално ясни критерии за оценка на офертите;- методиката за оценка не съдържа минимално и максимално допустимите стойности на количествените показатели, което води до предлагане на нереални/нереалистични стойности (например: нереално кратки срокове за изпълнение, нереалистични гаранционни срокове и др.);- методика за оценка при която практически става невъзможно да се избере изпълнител, който предлага оптимално съотношение качество/цена, тъй като при оценяването на офертите се използват стъпки с голям диапазон по отделните качествени показатели (напр.: стъпка 1: 1 точка, стъпка 2: 50 точки, стъпка 3: 100 точки);- показателите, включени в критериите за възлагане на поръчките, не са свързани с предмета на поръчката;- включването на показатели за оценка, като преди това са включени като критерии за подбор;- използване на т.нар. „методика на средните цени“, която противоречи на определението за икономически най-изгодна оферта;- оценяване на технически предложения, които не отговарят на изискванията на възложителя;
--	--	--

		- използването на пълнотата и начинът на представяне на информацията в изисканите от възложителя документи (планове, графици, организация на изпълнение) и др.
II. Често допускани грешки при провеждане на обществената поръчка		
1.	Неспазване на сроковете в ЗОП /срокове за подаване на оферти, за отговор на въпроси, за приемане на офертите и т.н./.	
2.	Поръчка за строителство или за доставки на стоки и/или услуги се разделя, в резултат на което излиза извън обхвата на приложимите нормативни актове, т.е. избягва се публикуването в РОП/„ОВ“ на ЕС за целия набор от строителни дейности, услуги или доставки – предмет на обществена поръчка.	
3.	Срокът за получаване на офертите е удължен, без това да бъде публикувано съгласно съответните правила (т.е. публикуване в РОП/„ОВ“ на ЕС, ако обществената поръчка подлежи на публикуване).	
4.	Възложителят възлага обществена поръчка по по-облекчен ред, без да са налице нормативно установените предпоставки за това (напр. често срещано нарушение е сключването на Договор при прилагане на чл. 20, ал. 4 от ЗОП при наличие на предпоставка за провеждане на поръчка по реда на Глава 26 от ЗОП (събиране на оферти с обява) или публично състезание, открита процедура или друг вид състезателна по характер процедура по реда на ЗОП; друг способ за разделяне на обществени поръчки е позоваването от страна на възложителите на понятието “обособена позиция”. Погрешно се смята, че дейност, която може да бъде обособена позиция в предмета на една обществена поръчка, може да бъде третирана като самостоятелна обществена поръчка и възлагана по ред, съответстващ на собствената ѝ стойност.	
5.	Липса на подписи върху плик 3 и документите, съдържащи се в плик 2 от офертата на участниците.	
6.	Грешки във връзка със спазване на разпоредбата чл. 59, ал. 3 от ЗОП, съгласно която възложителите нямат право да изискват от участниците други документи за доказване на съответствие с поставените критерии за подбор, освен посочените в закона.	
7.	Грешки, допускани при оценяване на предложенията на участниците, например:	<ul style="list-style-type: none"> - критериите за подбор са изменени по време на разглеждане на офертите, което води до допускане на участници/ кандидати, които не би трябвало да бъдат допуснати при спазване на обявените критерии за подбор; - критериите за подбор са изменени по време на етапа на подбор, което води до отстраняване на участници/кандидати, които не би трябвало да бъдат отстранени при спазване на обявените критерии за подбор; - изменение на оферта по време на

		<p>оценяването;</p> <ul style="list-style-type: none"> - неоснователно допуснати или отстранени участници; - не е поискана подробна писмена обосновка от участника, чието предложение е свързано с цена или разходи, което подлежи на оценяване, и е с повече от 20 на сто по-благоприятно от средната стойност на предложенията на останалите участници по същия показател. <ul style="list-style-type: none"> • в протокола от работата на комисията за провеждане на процедурата липсват мотиви за приемане или отхвърляне на изисканата подробна писмена обосновка. <ul style="list-style-type: none"> - в протокола от работата на оценителната комисия липсва кратко описание на офертите на участниците, както и собствени мотиви за присъдените оценки.
8.	Допускане на нарушение при сключването на договора за изпълнение с класирания на първо място участник:	<ul style="list-style-type: none"> - при сключването на договора не са представени на възложителя заложените в закона документи, а именно - свидетелство за съдимост и/или декларации и/или удостоверение за липса на задължения и/или гаранция за изпълнение или др.)

ДФ “Земеделие“ – РА напомня на възложителите да се придържат към публикуваните на <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/merki-podpomagane> Указания за предварителни проверки и последващ контрол във връзка с провеждане на обществени поръчки по проекти, финансирани от ДФ „Земеделие“ – Разплащателна агенция по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.